

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-3/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-57/2020.)

Érintett szerv: Budapesti Rendőr-főkapitányság; Tevékenység-irányítási Központ

2024.

Az eljárás megindítása

lakos, a továbbiakban: panaszos) sérelmezte, hogy 2019. október 21-én hiába kért rendőri segítséget a Kormányhivatal egyik ügyintézőjével szemben. Sérelmezte továbbá, hogy a rendőr kioktató módon kommunikált vele, és külön kérésre sem azonosította magát.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A segélyhívásokat fogadó szerv hatásköréről, feladatairól, továbbá feladatai ellátásának részletes szabályairól szóló 361/2013. (X. 11.) Kormányrendelet [a továbbiakban: 361/2013. (X. 11.) Korm. rendelet];
- Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyeletei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás [a továbbiakban: 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A panaszos 2019. október 21-én, 13 óra 44 perckor bejelentést a 112-es segélyhívón keresztül, amelyet B. F. HIR operátor rögzített. A rögzített bejelentést az operátor továbbította Cs. L. E. r. százados számára.

A bejelentés idején 361/2013. (X. 11.) Korm. rendelet, valamint a 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás határozta meg, hogy pontosan hogyan kell kezelni a segélyhívón keresztül érkező segítségkéréseket, bejelentéseket. A segélyhívások kezelőjének a feladata megítélni, hogy a bejelentés során elmondott információk alapján szükséges-e készenléti szerv kiküldése, vagy elegendő pusztán a bejelentő számára felvilágosítást adni.

A rendelkezésre álló információk alapján körvonalazódó tényállás szerint Cs. L. E. r. százados visszahívta a panaszost, aki elmondta, hogy a Kormányhivatal ügyintézője olyan formanyomtatványt akar vele kitöltetni egy ügyének iratai megismeréséhez, amely – álláspontja szerint – hivatalosan nem létezik, hivatali visszaélést vagy más jogsértést valósítva meg ezzel. A panaszos kérte az ügyintéző igazoltatását. Itt jelezte, hogy az ügyintéző megadta a nevét, de ez nem elég, mert nem bízik abban, hogy az illető igazat mondott. Cs. L. E. r. százados közölte a panaszossal, hogy az ilyen jellegű eljárásjogi viták kezelésében a rendőrség nem jár el, az nem is minősül bűncselekménynek, vagy más intézkedési kötelezettséget keletkeztető jogsértésnek, ezzel együtt bármelyik rendőrkapitányságon megteheti feljelentését.

A panaszos nem fogadta el Cs. L. E. r. százados válaszát, mert úgy vélte, hogy az Rtv. alapján neki joga van arra, hogy kérje az igazoltatást.

Cs. L. E. r. százados – a szükséges felvilágosítás többszöri megadását követően – végül lezárta a beszélgetést és megszakította a hívást.

2. A rendelkezésre álló dokumentumok tanúsága szerint – szemben a panaszos állításával – Cs. L. E. r. százados a beszélgetést – a napszaknak való köszöntést követően – nevének és rendfokozatának közlésével kezdte meg. Később már megtagadta, hogy közölje a nevét, de jelezte a panaszos számára, hogy a Tevékenység-irányítási Központtal beszél. E tekintetben nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy pontosan milyen módon tett eleget Cs. L. E. r. az azonosítási kötelezettségének.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján a panaszos nem közölt olyan jogellenes cselekményre utaló körülményt, amely az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése alapján – a felvilágosítás megadásán túl – intézkedési kötelezettséget keletkeztetett volna. Cs. L. E. r. százados a vonatkozó normatív követelményeknek megfelelően kezelte a panaszos hívását, és megadta számára a tőle elvárható, szükséges mértékű felvilágosítást. **Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az e körbe tartozó sérelmek tekintetében visszásság nem történt.**

Felhívom a figyelmet, hogy feljelentés megtételéhez nincs szükség igazoltatás kérésére. Mindemellett – ahogy arra az AJB-1373-21/2022. számú jelentésben is felhívtam a figyelmet – önmagában az a körülmény, hogy – adott helyzetben – a hivatali alkalmazottakkal szemben büntetőeljárás (vagy más felelősségre vonást célzó eljárás) indul, még nem jelenti azt, hogy a panaszos vélt vagy valós jogai, illetve jogos érdekei érvényesülni fognak. Az Rtv. 24. §-ának (4) bekezdése szerinti igazoltatáskérés alapvetően magánjogi jellegű viták esetén nyújt lehetőséget a beazonosítandó személy jogérvényesítéshez szükséges személyes adatainak megszerzésére (pl. károkozó személyének beazonosítása a kártérítési igény érvényesítése érdekében; jegy vagy bérlet nélkül közösségi közlekedési eszközt használó személy beazonosítása a pótdíj-igény érvényesítése érdekében).

2. Fontos hangsúlyozni, hogy a híváskezelő rendszer működése alapján minden esetben pontosan beazonosíthatóak a hívást kezelő személyek; feltéve, hogy egyéb információk alapján – pl. segélyhívás ideje, tartalma – beazonosítható az eset. Ezzel együtt – ahogy arra az AJB-1373-29/2022. számú jelentésben is felhívtam a figyelmet – az azonosítási kötelezettség szorosan kapcsolódik a tisztességes hatósági eljáráshoz való alapvető jog, valamint a petíciós jog érvényesüléséhez. Ennek megfelelően, ha a hívást kezelő rendőr nem vagy nem megfelelően azonosítja magát, az mindenképpen magában hordozza az alapjogsérelem okozásának közvetlen veszélyét. Az azonosítási kötelezettség elmulasztása vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás

kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, így ezek tekintetében nem állt módomban állást foglalni.

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos